

Buskerud
fylkeskommune

Om endringene i Siva- programmet og konsekvenser for Hallingdal

(... og etterpå: Fremtidens kompetansebehov i Hallingdal)

Janne Buhaug, seksjonsleder næring og klima
Buskerud fylkeskommune

IPR Hallingdal 27. februar 2026

Informasjon om kutt i Innovasjon Norge

Oversikt over kuttene i Innovasjon Norges finansierings- og rådgivningstilbud til norsk næringsliv i 2026:

- Rådgivnings- og kompetansetjenester for eksport, internasjonalisering og EU kuttes med 70 millioner kroner.
- Reiselivsoppdraget kuttes med 30 millioner kroner.
- Rammene for gründertilskudd, tapsavsetninger til risikolån og innovasjonskontrakter reduseres med 94 millioner kroner.
- Tilskudd til miljøteknologi reduseres med 72 millioner kroner.
- Grønt investeringstilskudd avvikles og rammen på 100 millioner kroner kuttes.
- Utlånsrammen for store lån gjennom "Grønn industrifinansiering" blir redusert fra 5 til 4,1 milliarder kroner.
- Risikolåneordningen for lav- og nullutslippsskip settes på pause.

- Redusert tilstedeværelse i Norge – færre kontorsteder – Førde legges ned
- Redusert tilbud til gründere
- Kutt i stabsfunksjoner
- Kutt i arbeidet med eksport og reiseliv
- Kutt i spesialoppdrag – kultur og kreative næringer, samt arbeid med EØS-ordningene for norske bedrifter
- Fortsatt tilstedeværelse i Ukraina, men mulig redusert
- Nedbemanning 100-110 årsverk – hovedsakelig med sluttpakker og naturlig avgang

<https://www.innovasjon norge.no/nyhetsartikkel/kutt-i-innovasjon-norge>

Oppgaveoverføringen fra Siva til Innovasjon Norge

- Overføres: Sivas inkubator- og næringshageprogram
- Styres av fylkeskommunene gjennom oppdragsbrev
- Går direkte til regionalt arbeid
- Virksomhetsoverdragelse, ansatte(12 årsverk) følger med, kontorsted består
- Virkning fra 1. april 2026
- Initiativ fra Siva og Innovasjon Norge, i tett dialog med Nærings- og fiskeridepartementet
- Fylkeskommunene ikke involvert

Hvorfor?

Samling av regionale innovasjonsverktøy gir mer kraft, og bare én aktør for fylkeskommunene å gi oppdrag til

Inkubatorstrukturen i Buskerud (2025)

Buskerud - Næringshagene og inkubatorenes lokalisering og tilstedeværelse

Næringshager/inkubatorer	Hovedlokalisering	Øvrig fysisk tilstedeværelse
Buskerud næringshage*	Nore og Uvdal	Drammen, Modum og Sigdal
Hallingdal næringshage*	Ål	Gol, Hemsedal, Hol og Nesbyen
Kongsberg Innovasjon	Kongsberg	Oslo og Tinn
Mer Innovasjon	Ringerike	Flå

* innenfor virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte/det notifiserte regionalstøttekartet

Øvrig fysisk tilstedeværelse inkluderer:

- Avdelinger/noder i regi av inkubatoren/næringshagen
- Tilstedeværelse i lokaler til eksterne samarbeidspartnere
- Tilstedeværelse i lokaler for faste møtedager

Buskerud
fylkeskommune

Fremtidens kompetanse i Hallingdal

En oppsummering av Menon-rapporten

[Lenke til landingsside](#)

[Lenke til Hallingdal-rapporten](#)

Oppdragets bakgrunn

Ferske tall fra NAV viser kritisk mangel på helsepersonell

– Tallene viser en kritisk situasjon for pasientsikkerhet og den norske beredskapen, sier forbundsleder Lill Sverresdatter Larsen.

Til tross for at den kom...
for f...

NOU Norges offentlige utredninger 2023: 4

Tid for handling

Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste

|| Rapport 4 || 2025

**Navs bedriftsundersøkelser
Stor mangel på folk**

NHO / Tema / Kompetanse og utdanning / Artikler / NHO-bedriftene manglet nesten 34.000 ansatte i fjor

NHO-bedriftene manglet nesten 34.000 ansatte med riktig kompetanse i 2024

Kompetanse og utdanning, Kompetansebarometer
Publisert 13.02.2025

Administrerende direktør Anniken Hauglie i NHO sier kompetansemangel går ut over bedriftenes konkurransevne. Foto: Moment Studio.

Rapporten understreker behovet for fortsatt satsing på kompetanse og utdanning som møter næringslivets behov.

... og kompetansesituasjonen blir ikke enklere

Grønn omstilling

Handelskonflikt og polarisering

Bærekraft

Ulikhet og utenforskap

Demografiske endringer

Digitalisering og AI

Nåværende status kompetanse i Hallingdal

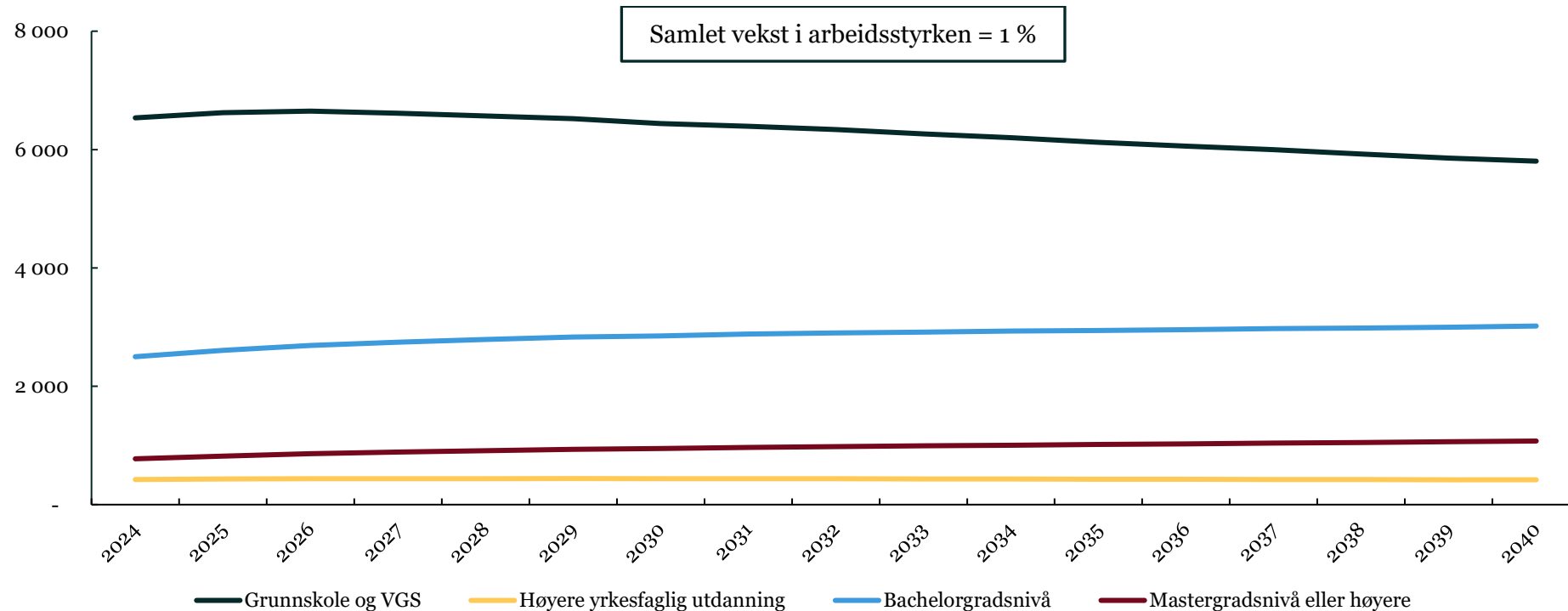
- Største næringer: Reiseliv og bygg & anlegg
- En arbeidsstyrke med kortere utdanning enn Norge, og resten av Buskerud
- Utpendling og utflytting drar i enda sterkere retning (høyt utdannede forsvinner)
- Halvparten av arbeidsstyrken er ikke utdannet i regionen

Fremtidens arbeidsstyrke i Hallingdal

...med og uten tiltak

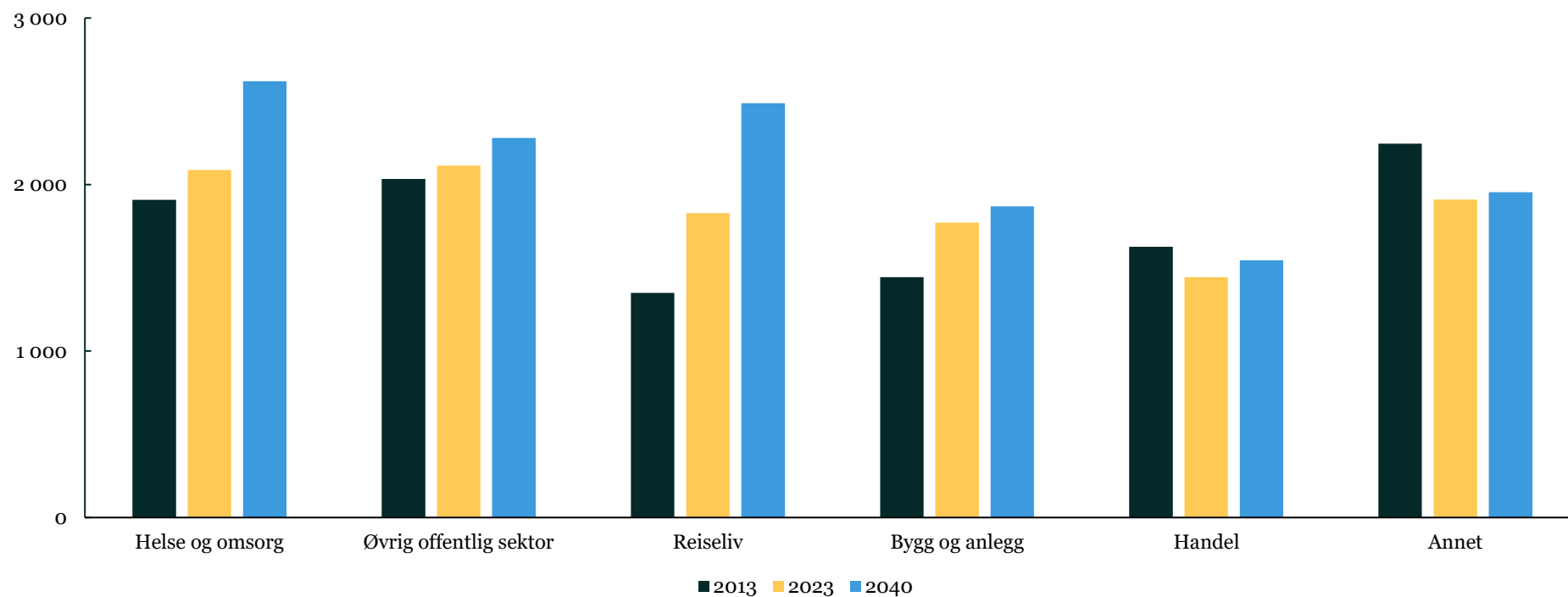
Vekst i arbeidsstyrken om lag uendret – men flere med lengre utdanninger

Fremskrevet tilbud av arbeidskraft i Hallingdal. Kilde: SSB og Menon Economics

Fremtidens etterspørsel etter kompetanse

Etterspørselsvekst i alle sektorer og næringer

Etterspørsel etter arbeidskraft i Hallingdals største næringer frem mot 2040. Kilde: Menon Economics, SSB.

Endret etterspørsel innad i næringene

Økt etterspørsel etter høyere kompetanse

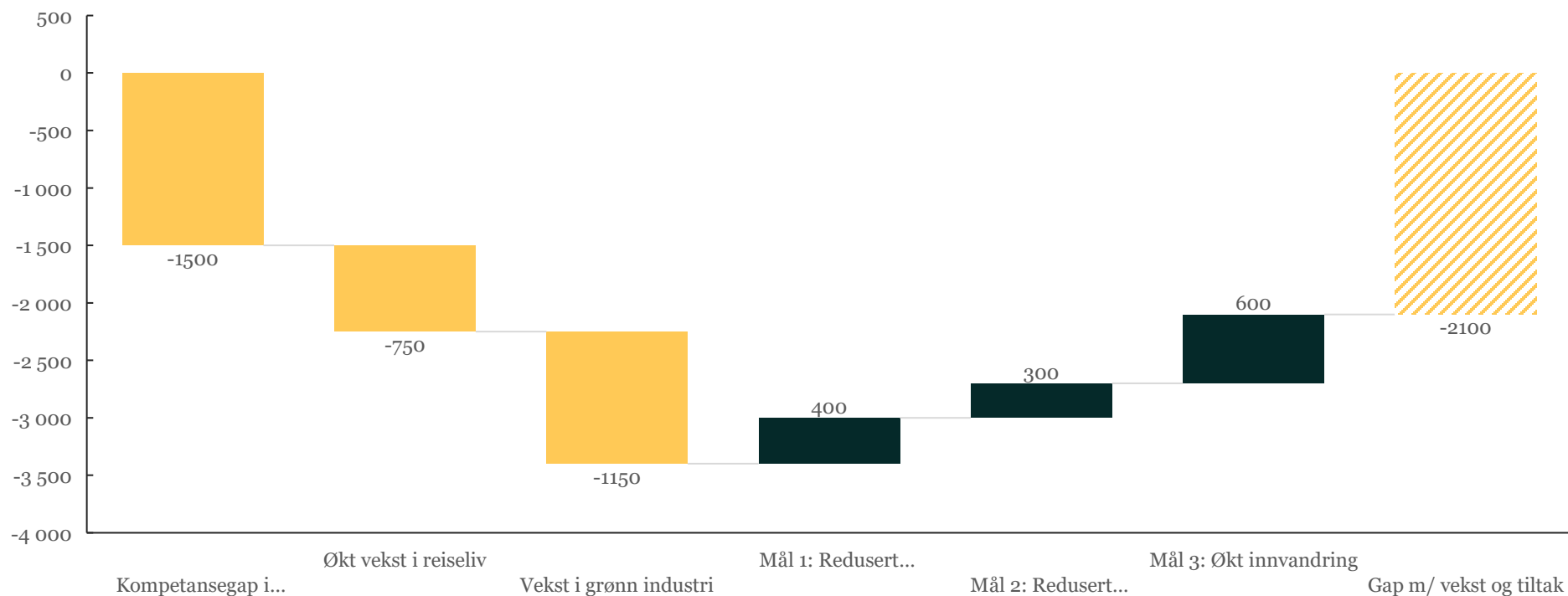
Spisskompetanse innen grønn omstilling og bærekraft

Behov for både «spisset» og «bred» digital kunnskap

Økt behov for både tverrfaglighet og ekspertise

Fremtidens kompetansegap

Hallingdal står overfor et økende kompetansegap – det største i Buskerud

Estimert gap mellom tilbud og etterspørsel av arbeidskraft i Hallingdal i 2040. Kilde: Menon Economics.

Anbefalinger

Hovedutfordringer for Hallingdal

Generelt underskudd på arbeidskraft, som er forventet å vokse fremover

Mangel på fagarbeidere

Mangel på helsepersonell

Behov for økt teknologisk kompetanse

Behov for mer tverrfaglig kompetanse

Fire veier til å tette kompetansegapet

Utdanne flere personer mer riktig kompetanse

Tiltrekke og beholde folk med riktig kompetanse

Utnytte den eksisterende arbeidskraften bedre

Overgripende anbefalinger

Vi har utarbeidet 10 hovedanbefalinger

Utdanne flere personer mer riktig kompetanse

- **Anbefaling 1:** Iverksette tiltak for å håndtere mangel på fagarbeidere og helsepersonell.
- **Anbefaling 2:** Jobbe systematisk med å bedre digital kompetanse på tvers av utdanningsretninger og utdanninger.
- **Anbefaling 3:** Iverksette bedre informasjonsflyt til unge rundt utdanningsvalg.

Tiltrekke og beholde folk med riktig kompetanse

- **Anbefaling 4:** Det bør arbeides strategisk med å gjøre Hallingdal mer attraktiv for den mobile arbeidskraften.
- **Anbefaling 5:** Strategisk og målrettet arbeid for arbeidsinnvandring og integrering

Utnytte den eksisterende arbeidskraften bedre

- **Anbefaling 6:** Fylkeskommunen og kommuneregionen bør fortsette det systematiske arbeidet med å redusere utenforskap i Hallingdal
- **Anbefaling 7:** Etterspurt kompetanse bør jobbe der det er størst behov

Overgripende anbefalinger

- **Anbefaling 8:** Eksisterende arenaer for samarbeid bør styrkes og nye utvikles
- **Anbefaling 9:** Systematisk satsing på effektivisering, særlig i offentlig sektor
- **Anbefaling 10:** Løpende analysearbeid for et oppdatert kunnskapsgrunnlag

Styrk koblingene mellom arbeidsgivere og utdanningsinstitusjoner for bedre matching mellom utdanningsvalg og samfunnets behov

Utdanne flere personer mer riktig kompetanse

- **Anbefaling 1:** Iverksette tiltak for å håndtere mangel på fagarbeidere og helsepersonell.
- **Anbefaling 2:** Jobbe systematisk med å bedre digital kompetanse på tvers av utdanningsretninger og utdanninger.
- **Anbefaling 3:** Iverksette bedre informasjonsflyt til unge rundt utdanningsvalg.

Tiltrekke og beholde folk med riktig kompetanse

- **Anbefaling 4:** Det bør arbeides strategisk med å gjøre Hallingdal mer attraktiv for den mobile arbeidskraften.
- **Anbefaling 5:** Strategisk og målrettet arbeid for arbeidsinnvandring og integrering

Utnytte den eksisterende arbeidskraften bedre

- **Anbefaling 6:** Fylkeskommunen og kommuneregionen bør fortsette det systematiske arbeidet med å redusere utenforskap i Hallingdal
- **Anbefaling 7:** Etterspurt kompetanse bør jobbe der det er størst behov

Overgripende anbefalinger

- **Anbefaling 8:** Eksisterende arenaer for samarbeid bør styrkes og nye utvikles
- **Anbefaling 9:** Systematisk satsing på effektivisering, særlig i offentlig sektor
- **Anbefaling 10:** Løpende analysearbeid for et oppdatert kunnskapsgrunnlag

Strategisk arbeid med bostedsattraktivitet blir viktig. - uten flere folk lukkes ikke kompetansegapet

Utdanne flere personer mer riktig kompetanse

- **Anbefaling 1:** Iverksette tiltak for å håndtere mangel på fagarbeidere og helsepersonell.
- **Anbefaling 2:** Jobbe systematisk med å bedre digital kompetanse på tvers av utdanningsretninger og utdanninger.
- **Anbefaling 3:** Iverksette bedre informasjonsflyt til unge rundt utdanningsvalg.

Tiltrukke og beholde folk med riktig kompetanse

- **Anbefaling 4:** Det bør arbeides strategisk med å gjøre Hallingdal mer attraktiv for den mobile arbeidskraften.
- **Anbefaling 5:** Strategisk og målrettet arbeid for arbeidsinnvandring og integrering

Utnytte den eksisterende arbeidskraften bedre

- **Anbefaling 6:** Fylkeskommunen og kommuneregionen bør fortsette det systematiske arbeidet med å redusere utenforskap i Hallingdal
- **Anbefaling 7:** Etterspurt kompetanse bør jobbe der det er størst behov

Overgripende anbefalinger

- **Anbefaling 8:** Eksisterende arenaer for samarbeid bør styrkes og nye utvikles
- **Anbefaling 9:** Systematisk satsing på effektivisering, særlig i offentlig sektor
- **Anbefaling 10:** Løpende analysearbeid for et oppdatert kunnskapsgrunnlag

Fremme mer fleksible løsninger for å unngå og hente folk tilbake fra utenforskap – det er krevende

Utdanne flere personer mer riktig kompetanse

- **Anbefaling 1:** Iverksette tiltak for å håndtere mangel på fagarbeidere og helsepersonell.
- **Anbefaling 2:** Jobbe systematisk med å bedre digital kompetanse på tvers av utdanningsretninger og utdanninger.
- **Anbefaling 3:** Iverksette bedre informasjonsflyt til unge rundt utdanningsvalg.

Tiltrekke og beholde folk med riktig kompetanse

- **Anbefaling 4:** Det bør arbeides strategisk med å gjøre Hallingdal mer attraktiv for den mobile arbeidskraften.
- **Anbefaling 5:** Strategisk og målrettet arbeid for arbeidsinnvandring og integrering

Utnytte den eksisterende arbeidskraften bedre

- **Anbefaling 6:** Fylkeskommunen og kommuneregionen bør fortsette det systematiske arbeidet med å redusere utenforskap i Hallingdal
- **Anbefaling 7:** Etterspurt kompetanse bør jobbe der det er størst behov

Overgripende anbefalinger

- **Anbefaling 8:** Eksisterende arenaer for samarbeid bør styrkes og nye utvikles
- **Anbefaling 9:** Systematisk satsing på effektivisering, særlig i offentlig sektor
- **Anbefaling 10:** Løpende analysearbeid for et oppdatert kunnskapsgrunnlag

Kompetansesarbeidet bør samles under én paraply

Utdanne flere personer mer riktig kompetanse

- **Anbefaling 1:** Iverksette tiltak for å håndtere mangel på fagarbeidere og helsepersonell.
- **Anbefaling 2:** Jobbe systematisk med å bedre digital kompetanse på tvers av utdanningsretninger og utdanninger.
- **Anbefaling 3:** Iverksette bedre informasjonsflyt til unge rundt utdanningsvalg.

Tiltrekke og beholde folk med riktig kompetanse

- **Anbefaling 4:** Det bør arbeides strategisk med å gjøre Hallingdal mer attraktiv for den mobile arbeidskraften.
- **Anbefaling 5:** Strategisk og målrettet arbeid for arbeidsinnvandring og integrering

Utnytte den eksisterende arbeidskraften bedre

- **Anbefaling 6:** Fylkeskommunen og kommuneregionen bør fortsette det systematiske arbeidet med å redusere utenforskap i Hallingdal
- **Anbefaling 7:** Etterspurt kompetanse bør jobbe der det er størst behov

Overgripende anbefalinger

- **Anbefaling 8:** Eksisterende arenaer for samarbeid bør styrkes og nye utvikles
- **Anbefaling 9:** Systematisk satsing på effektivisering, særlig i offentlig sektor
- **Anbefaling 10:** Løpende analysearbeid for et oppdatert kunnskapsgrunnlag

Sats på effektivisering, samarbeid og teknologi

Utdanne flere personer mer riktig kompetanse

- **Anbefaling 1:** Iverksette tiltak for å håndtere mangel på fagarbeidere og helsepersonell.
- **Anbefaling 2:** Jobbe systematisk med å bedre digital kompetanse på tvers av utdanningsretninger og utdanninger.
- **Anbefaling 3:** Iverksette bedre informasjonsflyt til unge rundt utdanningsvalg.

Tiltrukke og beholde folk med riktig kompetanse

- **Anbefaling 4:** Det bør arbeides strategisk med å gjøre Hallingdal mer attraktiv for den mobile arbeidskraften.
- **Anbefaling 5:** Strategisk og målrettet arbeid for arbeidsinnvandring og integrering

Utnytte den eksisterende arbeidskraften bedre

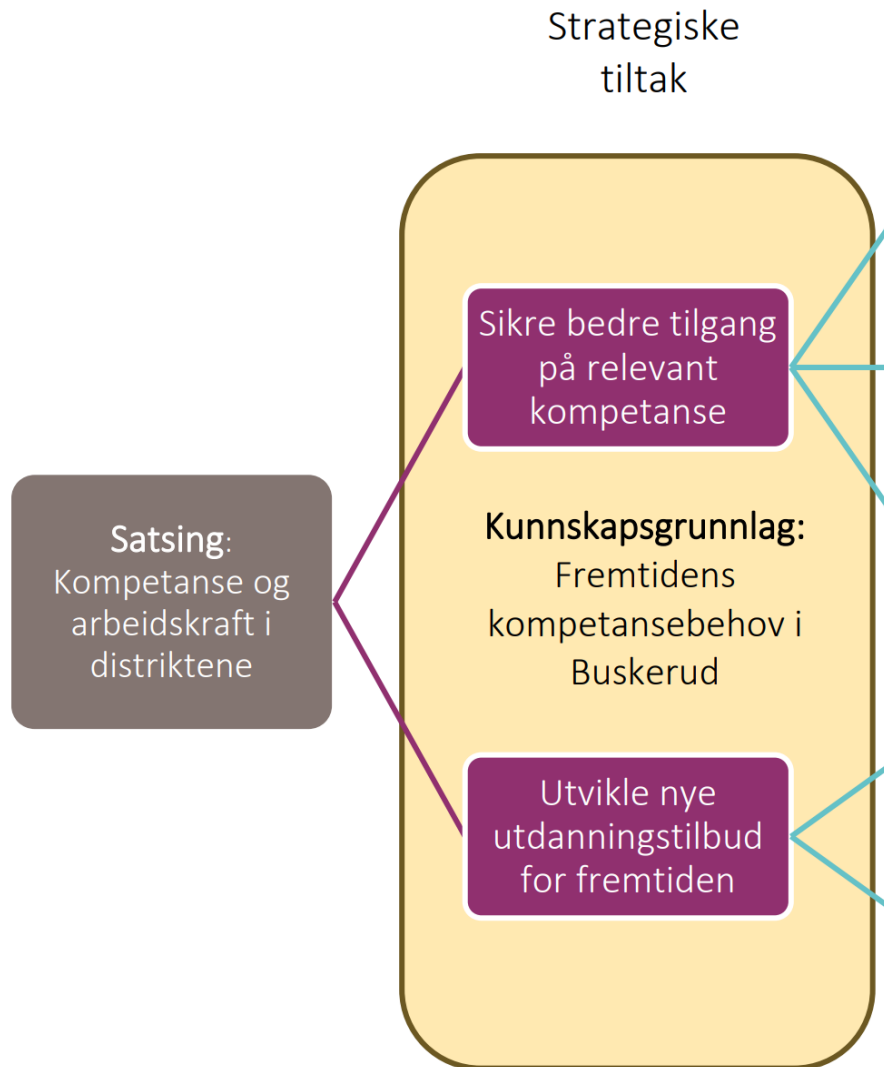
- **Anbefaling 6:** Fylkeskommunen og kommuneregionen bør fortsette det systematiske arbeidet med å redusere utenforskap i Hallingdal
- **Anbefaling 7:** Etterspurt kompetanse bør jobbe der det er størst behov

Overgripende anbefalinger

- **Anbefaling 8:** Eksisterende arenaer for samarbeid bør styrkes og nye utvikles
- **Anbefaling 9:** Systematisk satsing på effektivisering, særlig i offentlig sektor
- **Anbefaling 10:** Løpende analysearbeid for et oppdatert kunnskapsgrunnlag

Modell for Bfks satsing Kompetanse i distrikt

Buskerud
fylkeskommune

Fylkeskommunens holdning til Upstream-prosjektet

Fylkeskommunens rolle og holdning

Formell rolle:

Tildeler akvakulturtillatelse
(administrativt) etter akvakulturloven

Samler og vurderer alle innspill

*MEN: Utslippstillatelse er en
forutsetning for akvakulturtillatelse*

Holdning:

Ny virksomhet skal ikke gi reelle
ulemper for miljøet

- *mest mulig kunnskapsbasert og
virkelighetsnært*
- *omfang må måles mot samfunnsnytte*

Samtidig må næringsutvikling få rom

- *prioritere de riktige prosjektene*
- *gjøre avbøtende tiltak*

